

# Lesbrief groep 5&6

## Doelen:

- De leerlingen kunnen hun gedachten en gevoelens over kriebelbeestjes vergelijken met hun gedachten en gevoelens over de luis.
- De leerlingen weten dat als je luis hebt, je je nergens voor hoeft te schamen.
- De leerlingen leren over de levenscyclus van een luis.
- De leerlingen leren hoe je luizen kunt krijgen, hoe je kunt controleren of je luizen hebt en hoe je hier weer van afkomt.

## Benodigheden:

- Werkblad Luizen
- Wit papier/gelinieerd papier
- Schrijfgerei & kleurpotloden

## Inleiding:

Vertel de leerlingen dat jullie het gaan hebben over een kriebelbeestje, maar dat je nog niet vertelt welk kriebelbeestje. Vraag aan de leerlingen waar ze aan denken bij 'kriebelbeestjes' en maak hiervan een woordweb.

*Voorbeelden kriebelbeestjes: spin, mier, worm, sprinkhaan, slak, oorworm, lieveheersbeestje, duizendpoot, pissebed, vlinder, rups, bij, wesp, mug, libelle en een luis.*

Geef vervolgens het raadsel. Wanneer de leerlingen weten over welk kriebelbeestje het gaat mogen ze op staan:

*Ik ben klein en snel.*

*Ik heb 6 poten.*

*Ik leg meerdere eitjes per dag.*

*Ik houd van bloed.*

*Ik leef graag op je hoofd, maar jij vindt dit niet zo fijn!*

Vraag de leerlingen waar zij aan denken bij het kriebelbeestje 'de luis'. Maak hiervan ook een woordweb.

Waarschijnlijk zullen de kinderen ook woorden zoals 'vies' of 'niet fijn' hebben genoemd. Leg hierbij de link met het onderwerp schaamte en vertel dat veel leerlingen zich schamen als ze luizen hebben. Vertel dat dit helemaal niet nodig is omdat een luis ook gewoon een kriebelbeestje is en dat iedereen luizen kan krijgen. Vertel dat we ook op school soms last hebben van luizen. Stel de leerlingen hier vragen over:

- *Wat doen we hier op school tegen luizen?*
- *Wie heeft er weleens luizen gehad of misschien een broertje of zusje die luizen heeft gehad?*
- *Wie zou zich ervoor schamen als hij/zij luizen zou hebben? Waarom? Is dit nodig?*
- *Hoe kun je een ander helpen of ondersteunen, zodat hij/zij zich niet meer zou schamen?*

## Kern:

### *Praatplaat*

Laat vervolgens de praatplaat zien.

- Foto 1: twee meiden die een selfie maken. Hoofden tegen elkaar aan.
- Foto 2: twee jongens in de klas aan het werk aan één project. Hoofden redelijk dicht bij elkaar.
- Foto 3: twee meiden met lange losse haren. Zijn Twister aan het spelen in de klas.
- Foto 4: een meisje met een superknot en een meisje die haar haren invlecht.
- Foto 5: jongen met een grote pot gel staat voor de spiegel en doet zijn haar.

Vertel de leerlingen dat luizen zich makkelijk verspreiden. Vraag de leerlingen om naar de verschillende afbeeldingen op de praatplaat te kijken.

Laat de leerlingen de verschillende foto's bekijken.

- Wie herkent één van deze situaties? Wie zit, loopt of speelt zo ook weleens met vrienden of vriendinnen?
- Bij welke kinderen zal de hoofdluis zich snel verspreiden?  
*(Waar de hoofden dicht bij elkaar zitten; de luis loopt over. Meiden met lange lossen haren.)*
- Bij welke kinderen zal de hoofdluis zich minder snel verspreiden?  
*(Haren die vast zitten of waar een flinke lading gel in zit.)*
- Betekent het dus dat je iemand met hoofdluis moet mijden?  
*(Nee, nadat je behandeld bent, is er niks meer aan de hand. Maar je moet dus wel handelen! Wanneer er luizen in de klas worden geconstateerd, heb je manieren waarop je de kans op verspreiding kunt verminderen.)*

### *Werkblad Luizen*

Deel het werkblad Luizen uit en leg het spel *Zoek De Valse* uit. De leerlingen krijgen steeds 3 of 4 stellingen te zien, waarbij er 1 fout is. Laat de leerlingen in tweetallen overleggen en het werkblad maken.

Bespreek na afloop van deze activiteit de juiste antwoorden. Geef de leerlingen de onderstaande informatie aan de hand van de stellingen.

### *Antwoorden en extra informatie:*

#### Opdracht 1: stelling a is niet waar.

*Een luis leeft op je hoofd en in je haren. De luis leeft van mensenbloed en is ongeveer 3 mm lang.*

- *Een luis kan wel 30 cm per minuut lopen.*
- *Een paar keer per dag prikt hij in je hoofd en zuigt zich vol met bloed. Door dat prikje krijg je jeuk op je hoofd.*
- *Luizen zijn slimme dieren. Zij veranderen namelijk van kleur. Heb je bruin haar, dan wordt de luis wat donkerder van kleur. Heb je blond haar, dan wordt de luis wat lichter. Hij camoufleert zich dus, waardoor hij moeilijker te zien is.*

- Wanneer een luis zich vol heeft gezogen met bloed, dan heeft hij een rode kleur.

Opdracht 2: stelling b is niet waar.

Er zijn twee manieren om hoofdluis te behandelen. Eén keer kammen is te weinig!

- Twee weken iedere dag met een netenkam kammen.
- Twee weken lang iedere dag kammen en een speciale luizenshampoo gebruiken.
- Kale mensen kunnen geen hoofdluis krijgen!

Opdracht 3: stelling c is niet waar.

- Luizen hebben geen voorkeur voor schone of voor vieze haren.
- Luizen leven alleen op hoofden van mensen.
- Luizen kunnen niet springen, maar lopen gewoon van het ene naar het andere hoofd. Bijvoorbeeld als je naast elkaar zit of aan het spelen bent.

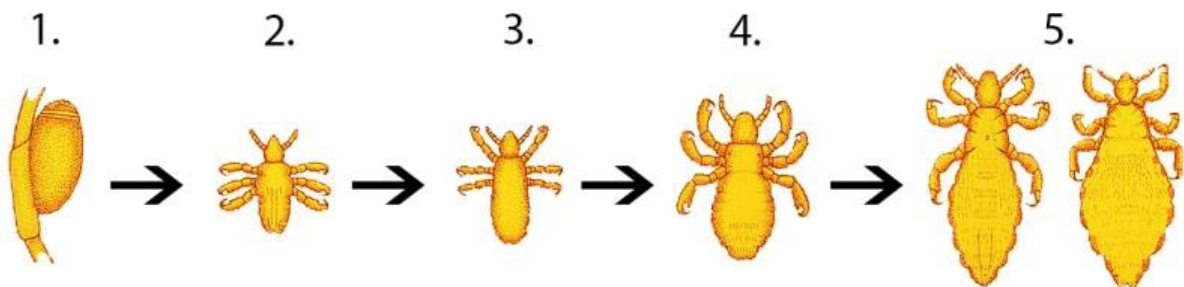
Opdracht 4: stelling b is niet waar.

Een luis leeft ongeveer een maand en legt dan ongeveer 250 eitjes. Deze eitjes (neten) zitten met een soort lijm stevig vast aan je haren vlak boven de hoofdhuid.

Opdracht 5: stelling c is niet waar.

De luis legt elke dag ongeveer acht eitjes. De neten zijn ongeveer 0,8 mm lang. Na ongeveer zeven dagen springen de neten open en worden de kleine luisjes geboren. Zo'n kleine luis is na 7-10 dagen volwassen.

Laat ook de afbeelding van de levenscyclus van een luis zien.



**Slot:**

Laat de leerlingen kiezen of ze in tweetallen een striptekening of een rap willen maken. Hierin moeten minimaal 3 informatieve punten aan bod komen over een luizenleven (hoe leeft een luis op je hoofd), hoe je luizen kunt krijgen en/of hoe je ervan af kunt komen.